

Sidan 8

Sidan 15

Sidan 7

Sidan 11

Kjells ledare

Vår väg

Den nya vägen vid kyrkan höll inte för tung belastning och regn. Den har nu fått ett utvändigt stöd av stabilare sammansättning av lera. Hoppas att detta är tillräckligt.

Byalaget har skickat skrivelse till Trafikverket där vi påtalat hastigheten över bron samt att vi önskar utförligare skyltning. Boende i området får dirigera om bilar och lastbilar då de valt fel väg.

Stora långtradare kommer i hög fart från syd mot norr. Från det hållet är bron skymd. I denna nedförsbacke med vinterväg bör farten anpassas. Vi Kilabor och andra måste köra försiktigt i korsningen!

Kyrkan

Kyrkan har minskade resurser på grund av medlemstapp och vi får se framöver vad detta innebär för oss i Kila. I första omgången av förändringsarbetet berördes inte Kila. Vi i Byalaget följer utvecklingen och stödjer Framtidsgruppen inom kyrkan.

Julen

Nu kommer tiden för lucia, jultomten och all god mat. Hoppas julen blir fröjdefull med släkt och vänner!

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR önskar jag er alla!

Kjell Carlsson

ÖSTRA&VÄSTRA

KILA BYGDEBLAD

NUMMER 1-3 ÅRGÅNG 27

GRUNDAD 1990

Utdelas gratis till hushållen i Kila samt till Kilabor som vistas på äldreboenden.

Prenumeration för övriga 150:-/år.

Bankgiro 745-1750

Swish: 1236026025

Ring eller maila kassören

Artiklar och annonsunderlag mailas eller sänds till:

Epost: kilabygdeblad@gmail.com

Adress: C/o Linda Waaksma-Edens

Sandbol Björkliden

661 94 Säffle

ANSVARIG UTGIVARE:

Kjell Carlsson 0533-65055, 070-6505587

E-post: kjell@rorkarr.st

KASSÖR:

Morgan Jaresjö 0533-64014, 070-332 77 82

E-post: morgan.jaresjo@telia.com

SEKRETERARE:

Åke Broström, 070-562 25 84

E-post: bassudden@yahoo.se

LAYOUT:

Linda Waaksma-Edens, 073-026 13 88

E-post: imjore@hotmail.com

Stefan Johansson, 070-218 23 65

E-post: stefan.u.johansson@spray.se

Tryckt hos: Åmåls Grafiska AB

VILL DU BLI MEDARBETARE I VÅR TIDNING?

Skicka manus, bilder och vad du tycker skulle passa i vårt bygdeblad till ovanstående adress.

OBS Skriv namn och adress på baksidan av foton och annat, så vi kan returnera rätt.

Skall Bygdebladet fortleva behöver vi fler som skriver i tidningen eller på annat sätt deltar i arbetet.

VILL DU ANNONSERA?

Vänd dig till redaktionen eller någon i Byalaget.

**Öka skogens värde!
Röjning/plantering utföres.**

**Hans Eriksson
Bolet
0702083630**

Utdrag af intecknings protokoll, hållet vid första allmänna sammanträdet Under lagtima Vårtinget med Näs härad å tingsstället Råglanda den 15 Januari 1889.

Reflexioner över Livets väv.

Livet är märkligt och tar sina egna vägar. När jag var 5-6-år läste min mor klassiska sagor

för mig. Så fick jag klart för mig att hon hade haft styvmor – det var väl Askungen som kom henne att berätta det. När jag sa att jag tyckte synd om henne sa hon: ”Säg inte något ont om Mor, allt jag kan har hon lärt mig.” Och hon var Anna Olsdotter gift Grylin. Hon kom från torpet Fjällsmyren där hon skött sina föräldrar till döddagar och sen kunde komma till min morfar änkemannen Noack Grylin som piga och senare hustru. Mor var bara 6 år när hennes egen mor dog. Styvmor Anna var en stor välsignelse för morfar och hans två barn morbror Axel och mor Anna.

Men varför denna rubrik?

Det ska Ni nu få veta:
§ 18 5D Under anhållan om inteckning till torparen Olof Petter Nilsson i Fjell till Häradsrätten inlemna en så lydande handling. Utdrag af inbördes testamente af den 21 mars 1868 och 7 juli 1873 emellan makarna O P Persson och hans numera aflidna hustru Britta Persson född Andersson.

Tillägg till ovanstående testamente

”2 o, Min torpare Olof Petter Nilsson som varit i vår tjemst i 26 år och alltid uppfört sig troget skall hafva sin bergning även som hans hustru Anna Olsdotter så att de icke komma att lida någon nöd på gamla dagar utan åtnjuta hus,

kläder och föda, såsom de tarfvat efter deras stånd.

Detta förordnande hafva vi med sundt förnuft och fri vilja underskrifvit i tillkallade vittnens närvaro försäkras af

Fjell den 7 juli 1873

O P Persson Britta Persson född Andersson

Sigill (Sigill)

Torparen Olof Petter Nilsson i Fjell

Att O P Persson och Britta Persson född Andersson, med sundt förnuft och fri vilja ofvan nämnda dag erkänt och egen händigt underskrifvit detta testamente intygas av oss undertecknare på en gång närvarande vittnen:

Olaus Andersson i Rud (min farfarsfar)

G A Jonasson, Nicklas Nilsson i Fjell

På grund af ofvanstående testamentsförordnande hafva emellan undertecknande arfvingar och torparen Olof Petter Nilsson följande överenskommelse träffats så som uppfyllelse av testamentets föreskrifter.

1 o Torparen Olof Petter Nilsson och hans hustru Anna Olsdotter åtnjuta under båda deras lifstid fri depositionsrätt till torpet Myren under Fjell utan betalning till jordegaren med sina befintliga hus och åker äfven som nödig vedbrand stängsel och reparationsvirke å Fjells skogsmark efter utsyning å för honom lämpligt ställe.

Efter båda deras död återfaller torpet med därå befintliga hus till egendomen. Bete för en ko på skogsmarken erhålles.

2 o För bestående Af denna överenskommelse eger Olof Petter Nilsson rätt utan vårt vidare hörande söka och vinna inteckning uti sterbhusets fastighet 3/8 mantal Fjell.

3 o Förutom torplägenheten erhåller Olof Petter Nilsson och hans hustru i allt för allt kontant Ett tusen kronor som utbetalas inom ett år, räknat från denna dag.

4 o Häräf äro tvenne exemplar växlade, som för att gälla

Fjell den 15 Februari 1887

Olof Nilsson Anna Olsdotter

Bevittnas af L Persson N Nilsson

Antaget av nedanskrifna arvtagare Gustaf Andersson, J Högman för egen del och ombud för Mathilda och Sven Persson Grorud, Pontus Persson för egen del och såsom förmyndare för A Anderssons sterbhus genom L J Wahlbäck enl. fullmakt /Klockare A Bergstrand genom L Persson Guttane enl. fullmakt Karin Andersson, P A Persson för egen del och såsom förmyndare för Hugo Moll och Dagmar Nilsson. J.F.Åberg för egen del och såsom förmyndare för Hugo Moll och Dagmar Nilsson, A Wahlstrand, Uno Norrman, Laura Andersson, Maria Erikdotter Esketan enka efter Joh, Persson i Mon, Elin Andersson Törne, Gust. Lander för egen del och såsom förmyndare för Hugo Moll och Dagmar Nilsson.

Alla här ofvannämnda arftagares namnteckningar bevittnas Gustaf Wennersten adr. Gillberga Anders Schulström Smedbyn

De uti tredje punkten af detta kontrakt mig tillerkända Ett tusen kronor har jag mot särskilt kvitto emottagit den 15 Februari 1888

Fjell den 3 juni 1888
O P Nilsson ”

”Här följer namn på flera vittnen enligt tidigare angivna”. Häradsrätten beviljar

inteckningen av 3/8 mantal Fjell.

Anna Olsdotter Grylin

Så min mors styvmor dotter, till ovannämnda par var hemmadotter och när båda föräldrar avlidit fick hon lämna sitt hem Myren i Fjäll och kom till Grytterud. Hon dog där 1924.

Gustaf Kihlstedt

Det finns också en annan historia värd att berätta: Styvmor Anna hade en bror Olof som fick en son med Anna från Slanthalla. Han reste till USA för och förtjäna pengar att komma hem och försörja sin familj : Efter några år väntades han hem, men kom aldrig, Enl, Folke Sjöman skulle han ha rånmördats vid hemkomsten i Åmål. Sonen Gustaf Kihlstedt av min mor ansedd som kusin blev präst i Stockholm. På 30-talet kom han cyklande för att se sin gamla hembygd och gästade då alltid

oss i Gata och därmed sin kusin Anna. Han skrev ofta i Kilabygden på 30-talet.

Torp inventeringen

Jag hade glädjen att vara med min kusin Erik Johansson och Bo Kihlgren och kunde sätta upp en skylt vid torpet Myren i Fjäll, på 80-talet. Där växer fortfarande syrener, snöbär och fattigmansblomman Vinca minor, längtans blå blomma. Ett minne har vi på Näset, en liten spegel från Myren, ett arv efter styvmor Anna.

Testamentet har jag i original i min ägo tack vara att min kusin Dagmar Gyllander 90 år sorterade gamla handlingar och beslutade skicka detta testamente till mig då hon visste att jag skulle värdera det och det gör jag verkligen. TACK för den omtanken!

Karlstad 6 oktober 2016

Aina Svensson

Efterlysning

PS 1. Om det finns någon som känner eller har släktskap med alla dessa namn som finns i min berättelse vore det av intresse att få kontakt.

Kilabygden

P S 2. Ovannämnda Gustaf Kihlstedt F. 6/71877 ”kusin” till min mor. Han var född Olsson men tog sitt namn

från hemsocknen då han blev präst. Han skrev flitigt i Kilabygden både betraktelser och historiska skildringar

1931: Tal från Stockholm i Storkyrkan

1933 : Advent

1934: Herren kommer och Tornbyggarna

1935: Anders Lignell och Jonas Ifvarsson

1936: Prosten Johannes Dionysius Chenon

Död i Stockholm 29/12 1964

Kilaboken

PS 3. O P Persson blev tillsammans med sin svåger Riksdagsmannen Per Persson i Valnäs kallad possessionat av Anders Lignell i Kilaboken, s. 42, 43 och 47.

Där omnämns också Summelns sjösänkning.

Aina Svensson i Karlstad

TF SNICKERI

Thomas Felth
Smedbyn Säffle

Kök, inredningar, dörrar samt andra
snickerier tillverkas
efter dina önskemål

Tel: 0533-631 27

KOSKELA

Golv & Bygg AB

GVK-certifierad för våtrum

070 - 573 31 65
0533 - 15314

”Ingenting är omöjligt - det kan bara ta lite längre tid”

Kjell- Ingvar Svenssons hund Sky knep en 8:e plats i Gråhunds - SM

Den 30:e september styrde vi färderna mot Orsa för att vara med på Gråhunds-SM

Vi hade anmält SKY mest som en roligt grej. Endast 10 hundar totalt skulle delta, varav en från Finland och en från Norge. Vi blev därför förvånade och glatt överraskande när det kom en meddelande om att SKY var uttagen. Han var den enda hund en från Bergslagen.

När vi kom fram till Orsa på kvällen så var det lottdragning om provområdena. Vårt område blev nära Orsa björnpark.

Lördag 1:e oktober 07.00 släppte vi sky. Han gav sig iväg ut på några sökturer. Efter ca 1,5 timme såg vi på GPS:en att sky gått ut från provgruppen ungefär 1 km. Där hörde vi honom börja skälla. Efter en stund tystnade han och vi såg på GPS:en att han rörde sig tillbaka mot provgruppen. Några minuter senare såg vi båda älgen och Sky passera ett tjärn framför oss.

Det gick ca 1 timme innan SKY kom tillbaka. Han gjorde sedan några nya sökturer, men fick ingen

mer älgkontakt under provdagen.

Dagen avslutades med prisutdelning och middag

Nöjda efter trevliga dagar i Dalarna

återvände vi sedan tillbaka till Kila

med en sovande Sky i baksätet

Text: Lena Lilja

Bilder: Kjell-Ingvar

Hunden SKY

Julgranen på kyrkbacken

Även i år blev det en gran på kyrkbacken. Det är lite äventyrligt det här med att se ut en tillräckligt fin gran, få ner den hel, forsla den till kyrkan, få upp den samt sätta i belysningen. Allt går inte som planerat men nu är den som sagt där och lyser upp kyrkbacken.

Årets gran kommer från Pellerud och är skänkt av Berit Pettersson. Åke Broström har sett ut den. För att få ner den från början 13 meter höga granen någorlunda hel var Jörgen Svensson, Roger Nilsson, Fredrik Karlsson och undertecknad engagerade i fäll- och

transportgruppen. Om ni undrar över vad som gick lite fel så var det undertecknad som var lite het på gröten och såg till att granen "föll" i en annan riktning än vad det var tänkt. Men vi är flexibla gubbar och fixade till även det.

För att få upp granen på sin plats på kyrkbacken anlätades i år bröderna Jacobsson i Guterud med deras

teleskoplastare. Förare av lastaren var Martin Jacobsson som skickligt lyfte upp granen och placerade den i röret i backen. Kyrkvaktmästare Sara Andersson har alltid god ordning på julgransbelysningen som från början innan den kommer upp ser ut som ett oändligt virrvarr av ledningar. Hantlangare vid uppsättningen var Roger Nilsson och undertecknad. Nu hoppas vi att granen trivs på sin nya plats och får lysa för oss under jul- och nyårshelgerna.

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR

Morgan Jaresjö

Grannsamverkan/nattbevakningen i Kila startade upp våren 2012. Anledningen till att vi startade då var att det cirkulerade en del udda fordon på nätterna. Dessutom så försvann det saker, mest diesellojla ur traktorer och maskiner.

Jag kontaktade polisen, dom var positiva till Grannsamverkan/nattbevakning. Vi fick ett mycket bra samarbete från början och det har vi ännu. Vi har haft omorganisationer både hos polisen och oss, men samarbetet och förtroendet för varandra har vi kvar.

Ungefär på samma sätt ser det ut i våra grannförsamlingar. Dom har också liknande grupper som jobbar ungefär som vi. I samarbetet mellan dom olika grupperna använder vi nästan enbart dator. Det är ett snabbt sätt att nå ut med information till många samtidigt.

När jag läser vad jag skrivit så verkar det som om vi är någon sorts kommandostyrka. Men så är det inte. Det är inte ens spännande. Vi bara finns där, på vad vi anser strategiska platser. Ser om det händer något underligt och kollar med polisen om det är något dom vet om. Ibland så kan vi lämna

tips om bilar som bär sig underligt åt.

En gång kunde vi med polishundens hjälp leta upp en gömma med dunkar som det luktade diesel ur. Nästa natt bevakade vi platsen och det kom verkligen en bil och stannade för att hämta sina dunkar. Dom kom fort ut ur skogen när dom kom på att dunkarna va borta. Tyvärr så var närmaste polisbil i trakten av Karlstad så det blev inget den gången. Men dom vet vilken bil det var.

Jag vill poängtera att Kilaborna har vi sedan länge lärd oss att känna igen. Hemtjänstens nattpatrull träffar i också på då o då.

Ibland funderar jag på ”vad håller vi på för” Vi är alldeles ensamma ute. Inte en bil, alla sover. Så är det oftast nu.

Men så var det inte när vi började 2012. Då hörde det till vanligheten att det var något underligt som hände. Då var det inte ovanligt att det åkte avställda bilar lite fram o tillbaka på natten. Registrerade långt bort.

Jag kan nämna en Skoda som på dagarna stod på kyrkans parkering. Den var hemmahörande i Malmö

enligt nummerplåtarna och avställd. Så ser jag den bilen mitt i natten med utländska nummerpåtår på parkeringen vid Hökebron!

Sådant ser man inte längre. Dom här personerna trivs nog inte med vår närvaro utan har hittat något bättre ställe att vara på. Vi har stört ut dom helt enkelt.

Men risken för stölder finns fortfarande. Det är alltför lätt att bara stanna, bryta sig in, få med sig värdesaker och försvinna.

Att skydda sig med larm är ett bra sätt. Har man dessutom märkt sina värdesaker med DNA-märkning så har dom inget bra värde på svarta börsen. Och är alltså inte så stöldbegärliga.

Vi i nattbevakningen önskar alla i Kila en riktigt GOD JUL.

Arne Berg, samordnare av Grannsamverkan/nattbevakningen.

RUBENS MASKINER AB

Krossat bergmaterial i alla förekommande grovlekar för slitlager, bärlager och underbyggnad för vägar samt singel för gjutning.

Vi levererar eller du hämtar själv vid Dyvlandakorset.

Ring för prisuppgift:
Sven-Erik 070 - 52 21 463
Ruben 070 - 34 32 070

Öppettider: Måndag - Fredag 07.00 - 16.00

”Fredagskulis”

Kila Östra Bygdegårds-föreningens ”Fredagskulis” anordnas sista fredagen i varje månad. Det är för barn och ungdomar från sju år och uppåt.

Men ett par veckor innan Lucia bjuder Bygdegårdsföreningen dessutom in alla barn och unga, oavsett ålder, för att ge dem möjlighet att träffas och öva in lite sånger till den traditionella Lussefesten. Årets yngsta är åtta månader och den äldsta elva år.

Tre träffar brukar det vara med början i november. Vi sjunger och fikar och avslutar med lite lek och bus under överinseende av Irene och Yvonne.

Söndagen före den trettonde december är det dags för ”Luciafest.”

Då blir det skönsång av Lucior, tärnor, tomtar och pepparkaksgubbar. Och publik brukar inte saknas. Det serveras kaffe, lussekatt och pepparkaka och säljs massor av lotter med fina vinster. Både Tomtemor och Tomtefar från Kistefjället brukar titta in och dela ut godispåsar till alla snälla barn.

På fotot framsidan ser vi årets deltagare

Yvonne Take

Allhelgonagudstjänst i Kärrholmens Bygdegård

Den 6 november var det allhelgonagudstjänst i bygdegården. Gudstjänsten leddes av församlingsprästen Rebecca Jaehnke och spelade gjorde Martin Rhodén. Sånggruppen Harmoni bjöd på ett knippe sånger, under ledning av Barbro Grunnan.

Efter gudtjänsten bjöds det på kaffe med dopp. Ovanligt många hade sökts sig till bygdegården. Inte mindre än 52 personer hade kommit.

Ewa Sjögren

Underhållning i Kärrholmens Bygdegård.

Den 19 november var det dags för årets största event i bygdegården. Då kom Björn Andersson Ling och Johan Östling på besök. Många känner igen dem som ”Pölsa” och ”Micke Tretton” från filmen Smala Sussie, samt från duons roller i tv-serien Ack Värmland. De har tidigare gästade bygdegården och drog då fullt hus. Till sin hjälp hade de denna gång en trummis och en gitarrist.

Publiken kom i god tid och redan en timme innan föreställningen började var det fullt till sista plats.

Personalen i köket hade fullt upp hela kvällen. Det såldes pizzabitar, öl, vin, dricka kaffe och kakor.

Första delen av underhållningen var Tyrolerinspirerad. De underhöll i tyrolerhatt och med äkta tyrolersång, joddel och allsång.

Andra delen var mer inriktad på allsång och stämningen var på topp. Det verkade som att publiken kunde varenda sångtext. De avslutade med Twist and shout och det var många som inte kunde sitta stilla utan var tvungna upp och dansa.

Ewa Sjögren

Glada nyheter från Fiskarberget

Nu är skärmtaket på plats, och fler förbättringar har skett eller skall ske.

Jag ringer och pratar med Susanne Karlsson. Hon meddelar att de nu har hela 18 förskolebarn och 8 fritidsbarn. Efter nyår väntas ytterligare två barn till förskoleverksamheten! Skärmtaket är en stor tillgång, då många barn sover ute och är skyddade från regn, blåst och snö.

Vidare har de fått nytt underlag under klätterställningen och sand i sandlådan. 2 gungor i gungställningen blev underkända och nedtagna. De får en helt ny gungställning, men den är leveransförsenad och inte med på bild i det här numret.

Text Roland

Foto Ida Börjesson

Hur har älgjakten gått?

När det gäller Säffle västra älgskötselområde är jakten avslutad för de flesta jaktlagen. Överlag kan man säga att jakten gått bra och att det verkar som om att det även i de norra delarna av skötselområdet var bättre tillgång på älg än befarat.

I de södra delarna av skötselområdet var det samstämmiga uppgifter om en betydligt högre tillgång på älg och det var också i de jaktlag som ligger söderut som man överlag sköt sin tilldelning väldigt snabbt.

Tolv av jaktlagen har begärt extra tilldelning av älg då man upplevde att det var väldigt mycket älg på respektive

områden. Totalt har nio älgar delats ut utöver den tilldelning som jaktlagen fick innan årets jakt började. Flertalet av dessa älgar är också fällda.

När man ser på statistik hos länsstyrelsen över fällda älgar som inrapporterats till och med 161128, har vi trots de extra tilldelade älgarna bara kommit upp i 83 % av det ursprungliga avskjutningsmålet. Fördelat på areal blir det 1,6 älgar per tusen ha jämfört med målet på 2,1. Här kan dock rapporteringen från jaktlag ligga efter men

man skall rapportera senast 14 dagar efter att man fällt älgerna så det är i så fall ett fåtal älgar det handlar om. Vi har ju jakttid kvar

så en eller annan älg kommer säkert fällas under december då det är enbart kalvjakt för de i skötselområdet ingående jaktlagen.

För att revidera älgskötselplanen med inriktning på en ökning av uttaget till nästa år krävs att ytterligare ett antal älgar fälls. Känslan är dock att gott och väl kommer att fylla vår målsättning i älgskötselplan.

Bengt Stevensson

Ordf. Säffle västra äso

samt repr. i Glaskogens äfo.

Trevlig tradition

”Vi ska ställa till en rolig dans, vi ska binda både krona och krans...”

Så börjar en gammal danslåt, som säkert många känner igen.

Vi är några stycken i Östra Kila som i många år har träffats hos Aina Danielsson veckan före första advent, dock inte till dans, men för att binda kransar. Så blev det även i år.

Allt tog sin början redan några dagar innan själva tillverkningen. Då var vi ute i skogen och samlade mossor, lavar, ris från gran, tall, en och lingon, kottar och annat vackert dekorationsmateriel som naturen bjuder på. I år samlades vi på onsdagseftermiddagen med glögg och nybakade pepparkakor med bland annat ädelost och tranbär, som Aina själv plockat och torkat. Jättegott! Så var det dags!

Under småprat, glada tillrop, idéförslag, praktiska råd och hjälp av varandra gick arbetet som en dans. Kransar av mossor, kransar av enris, kransar av granris, kransar av lingonris. Den ena vackra dörrkransen efter den andra blev till och pryddes med rosetter och band, kottar och tomtar, ja, allt som tänkas kan. Och ingen krans blev den andra lik. Stolta kallade vi in

”juryn”, d v s gubbarna, för att få en bedömning och lite beröm. De tyckte som alltid: ”De är fina.”

En festlig måltid avslutade kvällen och för oss är detta starten på adventstiden.

Första söndagen i advent hänger det nygjorda kransar på våra dörrar!

Text: Yvonne Take

Aina, Irene, Yvonne och Runa med årets adventskransar

Kila IF

Nu kan vi summera 2016, både för ungdomsfotbollen och för idrottsföreningen. I år har vi haft två pojklag i seriespel, ett 05-06 lag som spelade 7-manna och 07-08 lag som spelade 5-manna samt fotbollskul 09-11 som har tränat en gång i veckan men som fick prova på matchspel på kiladagen i en miniturnering. Inför 2017 så ser det tyvärr lite sämre ut, vi kommer att anmäla ett lag till seriespel 06-08 lag. Fotbollskul 09-11 pojkar-flickor fortsätter som vanligt med träning en dag i veckan + någon turnering.

För huvudföreningen har 2016 innehållit många aktiviteter. Grill och Skiddag i Gambol, Sportlovsgodis till förskole och fritisbarn på Fiskarberget, cocosbolls försäljning, älglotteri, julgransförsäljning samt årets höjdpunkt på kilavallen Kiladagen.

Inför 2017

Vi som sitter i Kila IF's styrelse är måna om vår lilla landsbygdsförening, under åren har vi haft det tufft. 2003 fick vi lägga ner vårt herrlag, 2011 fick vi lägga ner damlaget. Men vi knöt näven och sa så länge barnen vill spela fotboll så ska föreningen finnas för dom. Nu får vi betalt för vårt arbete både för våra ungdomar och nyanlända svenskar från Eritrea

Nu har Kila IF två nyheter inför 2017. Vi kommer att starta ett div.7 lag för herrar med killarna från Eritrea. Cristian Vidal och Jan Rask-Olsson som tränare. Därmed är Kila IF är tillbaka på fotbollskartan i Värmland.

Den andra nyheten som alla Kilabor kan medverka i är MOTIONSGYMPA för alla åldrar och kön i Norra Ed's

Bygdegård. Vårt motto är `` MÅ SÅ MYCKET BÄTTRE `` (se annons i bladet).

Nu blåser det positiva vindar i Kilabygden

Ni kanske har läst om ``Gräsroten``, ni som har spelkort på svenska spel lägg till Kila IF som er favoritförening så gynnar ni er landsbygdsförening.

Vi är några år sena men nu kan ni gillar oss på facebook

God jul och Gott Nytt År

Önskar

Kila IF

Väl Mött På Kilavallen och Norra Ed's Bygdegård 2017

Jan Rask-Olsson / Ordförande

Må så mycket bättre

Välkommen till Norra Ed's bygdegård på

Motionsgympa

För både män och kvinnor

Från 10 år till 100 år

Med start den 18 januari kl. 19.00 – 20.00

Tag med vattenflaska

Info. Cia 070-5634951

Berit 070-1568369

Varmt Välkomna

Kila IF

I samarbete med Norra Ed bygdegårdsförening

Kila IF 2016

Säsongen 2016 är över för Kila/Gillbergas ungdomsfotboll. I år var det 45 barn i tre träningsgrupper.

Vi har barn från Gillberga, Tveta, Kila och Långserud i verksamheten, berättar ungdomssektionens ordförande Ann-Marie Rask Olsson.

Fotbollskul är den största gruppen där barnen är födda 2009-2011. De har tränat i Nysäter och i Kila. Pojkar födda 2007 har spelat poolspel under året och pojkar födda 2005 har spelat 7-manna i seriespel.

Till nästa år förändrar vi lite där. Vi kommer ha ett P-06 lag istället, berättar Ann-Mari.

De har också haft diskussioner med asylboendet Vildmarken om att de barnen ska kunna få träna med föreningen.

Träningsprogrammet är inte spikat för vintern och det kommer bli mer trångt om utrymme för alla föreningar nu när inomhushallen i Värmlandsbro inte längre är tillgänglig. Den återtogs av ägaren Moelven när de skulle utöka verksamheten. Gräsmattan finns utrullad på Höglunda och teknik- och fritidsnämnden planerar för en byggnation av en ny bollhall med sikte på nästa vinter.

Text: Erik Evestam

Foto: Matilda Evestam

Nysäters
Café & delikatess
Närproducerad mat & hantverk

LUNCH – VÅFFLOR – BUTIK

Öppettider måndag – fredag kl 10.00 – 15.00.
Vid bokning öppet efter överenskommelse.
I butiken närproducerade delikatesser bl.a. nötkött från egen gård.

VÄLKOMNA IN! GOD JUL och GOTT NYTT ÅR!
Önskar Annika 0706 – 42 04 18 WWW.NYSATERCAFE.SE
(Stängt fr.o.m. 23 december t.o.m. 15 januari 2017.)

Kilabygdens Lucia

Så var det dags för årets lucia - Linnea Emilsson- att med tretton tärnor och nio tomtar tåga in i Kila kyrka och ge hundratalet åhörare en skön ljusupplevelse. Barnen var entusiastiska och bjöd på julens många visor och sånger, allt från pepparkaksvisan och sockerbagarn till staffansvisan och en modern tomte-boogie (som lockade fram applåder!)

Ett särskilt omnämmande ger vi lilla tärnan Sabrina Björkholtz som med fast röst sjöng "Låt mig få tända ett ljus". Flera julsånger fanns också med, som tex. "Nu tändas tusen juleljus"

Det var kyrkans musiker Marie Henningsson som kunnigt ledde gruppen från pianot...och vad dessa barn och ungdomar sjöng och agerade! Säkert var det många av oss vuxna, som kände oss berörda och glada!

Flera år i rad har ledarna i Kila kyrka och Equmenia-kyrkan i Torstensbyn samarbetat och årets lussefest blev mycket lyckad. För kvällens korta andakt svarade Anna Torstensson.

Festen avslutades som vanligt i församlingshemmet med servering av lussebullar och pepparkakor och barnen kunde köpa lotter med egna vinster och de äldre hade sitt eget lotteri. För serveringen ansvarade församlingskåren.

Eric Högeryd

Klassmästerskap Säffle 2016

Det var bra fart på Nysätters elever när det var klassmästerskap för årskurs 5 och 6. Följande placerade sig på plats 1-6 i de olika grenarna.

Årskurs 5 flickor

60meter: 6. Johanna Höök,
Längd; 4. Signe Westerlind
Kulstötning; 5 Signe Westerlind

Årskurs 5, pojkar

Längdhopp; 1. Neo Modig, 4. Erik Hedelin
Höjdhopp; 5. Linus Sandelin

Årskurs 6 flickor

60meter; 3. Ella Björlin
Höjdhopp; 2. Ella Björlin
Kast med liten boll; 1. Ella
Björlin, 2. Moa Svensson, 5.
Emma Löfgren-Wassberg
Kulstötning; 6. Moa Svensson

Årskurs 6 pojkar

60meter; 1. Leon Persson
600meter; 2. Leon Persson
Höjdhopp; 2. Leon Persson
Kast med liten boll; 4. Oscar Evestam
Kulstötning; 1. Oscar Evestam

**MATJORD & GRUS
BARKMULL & TÄCKBARK**

**Lastväxlare
Hjullastare
Grävmaskiner**

JP ENTREPRENAD AB

- Säffle 070 - 665 06 91 -

**jocke@jpentreprenad.se
www@jpentreprenad.se**

Din researrangör på hemmaplan

Vi erbjuder total-
lösningar för din
show, konsert,
kryssning,
shopping, resor m.m.
till privatpersoner
och företag. Vi har
olika storlekar på
våra bussar med full
säkerhet.

Välkommen

Vi finns för alla

Nysätters Buss AB

Det lilla företaget med de stora möjligheterna

Tel. 0533-300 45

MOELVEN®

Moelven Skog AB

Vi jobbar med det värdefullaste som finns i skogen!

Timmer!

70% av nettot vid en förnygringsavverkning kommer från timret

En satsning på **Mer Timmer** är bland det mest lönsamma du kan ägna dig åt i skogen.

Går det att öka andelen timmer i skogen?

Eftersom vi själva driver lokala sågverk och förädlingsindustrier har vi haft all anledning i världen att intressera oss för frågan.

Därför vet vi att svaret är **Ja**.

Vårt jobb är därför att sköta, förvalta, avverka och förnya skogen så att en så stor del av en avverkning som möjligt kan bli timmer.

Den kunskap och de erfarenheter som vi skaffat oss på det här området delar vi gärna med oss av.

Vill du veta mera? Kontakta

Joakim Karlsson

Tel. 070 - 600 87 01

0532 - 607 627

Några tankar om Sjön Summeln

Sjön Summeln är till ytan drygt 500 ha. Utloppet sker via Kilaälven till Harefjorden. Tillflödet sker via ett större antal mindre bäckar.

Historiskt sett har det bott fler människor runt sjön Summeln än idag. Alla gamla torp och boställen med tillhörande ladugård, som förfallit eller gått ur tiden, vittnar om en betydligt större befolkning än idag. För drygt hundra år sedan behövdes mer åkermark för att försörja befolkningen och en sjösänkning genomfördes med förhoppning om att få till mer åkermark.

Fisket i sjön har tidigare haft en större betydelse för försörjningen. Ernst Askmar har på ett inlevelsefullt sätt beskrivit hur man gick ihop och drog not i sjön.

Alexander Jönsson har 2016 som gymnasiearbete vid Karlbergsgymnasiet undersökt vattenkvaliteten genom kemiska analyser men även undersökt vilka mikroorganismer som finns i Sjön. Alexander konstaterar att mikroorganismerna i sjön mår bra och att de kemiska analyserna visar på bra värden. Alkalinitet och pH-värden visar att sjön inte är försurad och har förmåga att stå emot försurningen.

Länsstyrelsen genomförde år 2009 ett provfiske i sjön med speciella nät med varierande maskstorlek. Dag Cederborg vid länsstyrelsens avdelning för vattenmiljö redovisade en översiktlig utvärdering där han konstaterade att sjön har en god ekologisk status. Fångsten per nät

var oväntat hög så även artrikedomen.

Sjöar kan klassificeras utifrån hur näringsrika de är. Sjöar som ligger långt upp i vattenflödet och där marken är mager blir näringsfattiga och ju längre ner i vattenflödet och ju näringsrikare marken eller sjöbotten är ju näringsrikare blir sjön. En typisk näringsfattig sjö har klart vatten, lite växtlighet, magert fiskbestånd och är ofta drabbad av försurningen. En typisk näringsrik sjö har grumligt vatten, mycket växtlighet, mycket fisk och förmåga att stå emot försurningen.

Sjön Summeln är en typisk näringsrik sjö med grumligt vatten mycket växtlighet och stort fiskbestånd. Summeln har mäktiga vassbälten som begränsar tillgängligheten och många skulle nog önska att sjön var näringsfattigare. Det finns exempel på sjöar där man genom omfattande utfiskning av den så kallade vitfiskens försökt ändra statusen på sjön. Dessa fiskar bökar i botten och bidrar till grumling och frigörande av fosfor som göder sjön. Är det stor andel småfisk som livnar sig på djurplankton får vi även en ökad andel växtplankton som vid

speciella tillfällen kan leda till algblooming. De försök med utfiskning av vitfiskens som gjorts innebär ett omfattande arbete och mycket stora kostnader och jag ser det inte som möjligt att genomföra idag.

Personligen tycker jag att Summeln är en fin sjö med rik växtlighet och intressant djurliv med bl.a mycket fågel. Fisket i sjön är bra med abborre och gädda och genom tidigare inplantering av gös har vi idag en självföryngrande gösstam i sjön. En rensning av utloppet mot Harefjorden har underlättat för fisk att vandra upp i sjön och det finns rapporterat en fångst av den rödlistade arten asp, vilket tyder på att det vandrar upp fisk genom Kilaälven.

I andra länder i Europa är det populärt bland sportfiskare att fiska efter de fiskar vi kallar skräpfisk, man är ute efter att registrera sina fångster och släpper sen tillbaka fisken. Sutare lär vara populära då de sägs vara några riktiga kämpar. Här skulle man enligt ovanstående resonemang med fördel kunna låta bli att släppa tillbaka fisken.

Har några vänner från Tyskland som blir lyriska när vi besöker sjön och förundrat undrar varför det inte är fler båtar ute.

Fler borde besöka sjön och "Ut o fiska".

Bengt Nordgren

Prisvärd manuell Skogsvård
på dina marker
Röjning, Plantering, Vindfällor

Kontakta
Johan Graad
070 - 600 95 19

Vill du också skapa mervärde i skogen?

Mellanskog erbjuder alla tjänster du kan behöva för att få en välskött skog. Det ger mer tillbaka, både ekonomiskt och skog att vara stolt över. Vi finns där du har din skog.

Björn Andersson
Tel: 010-482 81 91

Mellanskog ägs av 52 000 privata skogsägare. Vi verkar för ett fritt, lönsamt, uthålligt och miljöpensat skogsbruk. För väbkötta skogar ger rner tillbeka. Ring oss på 010-482 80 00 eller besök vår webbplats så berättar vi gärna mer. www.mellanskog.se

 MELLANSKOG
Skogsägarna

TRAFIKFARLIG EK I KILA?

Det står en pampig ek i diket på vägen mellan Kilabron och Fiskarberget.

Åldern tar ut sin rätt och torra grenar kunde falla ner på den trafikerade vägen. Den 25 oktober sattes varningsskyltar upp av bolaget Svevia där Henrik Strömberg från Årjäng basade. Han hade marktjänsten, passade trafiken och fraktade bort skräpet från trädet. Uppe i ekens krona klättrade två jobbare -viga som apor – och rustade med livlinor och små motorsågar. De rensade eken på

torra grenar. På foto-avstånd såg det ganska farligt ut, men de verkade säkra

och kunniga. Kan ni ana personerna på bilden? De arbetade i firman Broussard Arborist men på länsstyrelsens uppdrag. Den nakna eken ser i höstbilden betydligt glesare ut, och kilabor och andra kan nu åka förbi betydligt säkrare.

Text och foto Eric Högeryd

Behöver du hjälp med grävarbete som kräver en liten grävmaskin. Jag har en som passar. 3.5 ton Minigrävare
Jan Rask-Olsson
Allservice
070-4863808

14

Vill du få håret klippt?
permanentat?
färgat?
Ring mig på
0722 465 111
så kommer jag hem till dig!
Kerstin Jakobsson
Buvattsrönningen

Har du ont om utrymme?

Hyr plats av Vallarna AB
Vi kan förvara det mesta
Du kan också hyra en inomhus boulebana
Ring 0706 41 38 87 eller
maila vallarna@bahnhof.se
för kontakt med
Lars-Åke

En älgstam i fritt fall?

Harefjordens Östra Älgskötselområde, som ingår i Vänerbygdens Älgeförvaltningsområde, bildades år 2001. Älgskötselområdet har en areal på 13000 hektar och består av 21 stycken jaktlag av varierande storlek från Säffles stadsgräns i söder till gamla E18 i norr.

Styrelsen för älgskötselområdet har i uppgift att upprätta älgskötsel/förvaltningsplaner med målsättningen att på lång sikt förvalta vår älgstam på ett ekologiskt hållbart sätt och sätta mål för älgstammens numerära storlek och sammansättning. Älgskötselplanerna upprättas för en period på tre år och skall granskas och godkännas av älgeförvaltningsområdets styrelse för att sedan få ett slutligt godkännande av Länsstyrelsen.

För att kunna upprätta dessa planer krävs indata ifrån oss jägare. Spillningsinventeringar, som utförs varje år i slutet av april månad, är en viktig parameter. Då letar vi älgspillning inom 32 stycken så kallade kilometerrutor inom området. Utifrån denna inventering får vi en vink om hur många älgar vi har i vinterstam. Övriga indata som måste till är observations- och avskjutningsrapporter, rapporter om trafikdödade älgar, rovdjurs-dödade

älgar, övriga dödsorsaker, foderprognoser samt omfattning av betesskador.

Om den planerade avskjutningen som redovisats i den fastställda förvaltningsplanen avviker med mer än 10 procent på grund av t ex oförutsedd påverkan eller felaktiga indata, så medför detta att styrelsen är skyldig att revidera och upprätta en ny förvaltningsplan för nytt godkännande.

Trafiken har stor påverkan på älgstammen inom vårt älgskötselområde då både E18, E45, 175:an och järnvägen passerar genom våra jaktmarker. Antalet trafikdödade älgar har legat mellan 8 och 14 älgar per år. Önskemål om viltstängsel framför allt utefter E18 mellan Valnäs och Knöstad har framförts, men idag finns inga pengar till att genomföra en sådan åtgärd. Det krävs nog mer än att bara älgen förolyckas innan viltstängsel blir en verklighet.

”Borgviksreviret” har dock blivit en verklighet. Länsstyrelsen har bekräftat att detta vargrevir är etablerat och detta kommer därmed att i hög grad påverka vår älgstam i framtiden. På den första snön som föll i vinter kunde vi se spår efter ett flertal vargar inom vårt område

samt rester av en vargdödad älgkalv i norra delen. Dessa fyrbenta jägare bedriver jakt under årets alla dagar med älgkalv som förstaval på menyn och emellanåt ett antal får som extra tilltugg. Vargens ökade utbredning är och kommer att vara ett stort bekymmer på landsbygden så länge det inte ges möjligheter till en

förvaltning av även detta rovdjur.

Jägarnas kulor är också något som i högsta grad har påverkat älgstammens utveckling genom för höga avskjutningsnivåer och avskjutning av kapitala djur som medfört sänkt ålder och kvalitet på vår älgstam.

Älgstammen i Värmland beskrivs som en älgstam i kris och i fritt fall, förorsakad av jägare, trafik och varg. Inom Harefjordens Östra Älgskötselområde låg älgavskjutningen i början av 2000-talet på drygt sjuttio älgar per år för att under år 2015 stanna på en avskjutning på totalt nitton älgar. Årsmötesbeslut och en klar enighet om att dra i handbromsen och kraftigt sänka tilldelningen togs år 2014 för att stoppa utvecklingen av en minskande älgstam inom området. Målsättningen är idag att det ska finnas tolv älgar per 1000 hektar i vinterstam.

Årets älgjakt har i skrivande stund snart pågått i två månader och med rekommendationen till alla jaktlag om att spara stora kapitala djur för att på sikt höja medelåldern och kvalitén på stammen och få en högre reproduktion. Klarar vi som markägare och jägare av att ha denna samsyn tror jag att vi även i framtiden kan förvalta en älgstam trots vargens etablering. Om inte - så finns risken att vi kommer ner i nivåer där vi inte längre har en jaktbar älgstam.

Årets älgjaksäsong pågår fram till den 31 januari 2017. Enligt vår förvaltningsplan skall det då ha fällts totalt tjugofyra älgar inom Harefjordens Älgskötselområde.

Lars Nilsson

Harefjordens Östra ÄSO

Ordförande

**SANNES
BYGG AB**

NYBYGGE
TILLBYGGE
ROT-RENOVERING

072-217 15 10
www.sannesbygg.se

AV-STRESSAT I BYGDEGÅRDEN

Varje torsdagskväll under hösten klockan 18 - 20 har bygdegården i Kärrholmen fyllts med damer i olika åldrar. Den här torsdagen fick jag möjlighet att komma lite tidigare för att hinna få en liten pratstund med ledaren innan övningarna skulle börja.

Inne i lokalen är ljuset mycket dämpat. Levande ljus och lugn musik bidrar till att jag genast känner den avslappnade, kravlösa stämningen. På golvet ligger sjutton grå yogamattor med vita filtar redo att tas i bruk. På den lilla scenen i ena hörnet sitter Annelie helt klädd i vitt.

Annelie Axelsson är utbildad lärare/terapeut i både yoga och qigong och har lett kurser i 16 år. Sedan år 2009 har hon arbetat enbart med medicinsk yoga och medicinsk qigong. Hennes målsättning är att ge deltagarna en högre medvetandenivå både fysisk och mentalt, att ge deltagarna "verktyg" för att lindra och motverka stress, spänningar och smärta.

Annelie leder de långsamma, ibland lite krävande yoga och qigong-övningarna varvade med djupavslappning, mental träning och meditation och hon talar med låg, lugn röst. Kropp och själ skall få tid att hitta det rätta läget i varje moment, tid att fånga och ta till sig energin som finns i rörelserna och i rummet.

Så börjar deltagarna anlända - en efter en. De hälsar lågmält på varandra och börjar inta sina platser. Alla har en uppfattning om varför de är här. Jag undrar om de har tänkt fortsätta träffas nästa termin. Många svarar ja, några vill fundera innan de bestämmer sig. Jag frågar Annelie om hon kan tänka sig en fortsättning. Visst kan hon det. Men det förutsätter att antalet deltagare är minst 10-12 stycken. Är du intresserad kan du ringa Annelie (0733 045 70 35) för mer information.

Jag önskar alla lycka till och lämnar dem och tänker:

- Shit! Varför var jag inte med?

Yvonne Take

LP:s Biodling AB
Honung
Vaxkakor
Ljusvekar
Lindesa bisalva

Öppettider: 8-17 alla vardagar
tel 0533-631 11
webshop. www.lpbiodling.se

Kila församling

Julens alla dofter

Det är något speciellt med den ståtliga julgranen invid Kila kyrka. Syns redan från vägen gör den också, så praktfull och så stämningsskapande. Jag som numera bara kan ha plastgran inomhus njuter lite extra varje gång jag tittar på årets gran invid kyrkan. Den påminner så mycket om barndomens julaftnar med egen gran inne, vars doft spred sig i hela huset. Pappa brukade alltid ta in granen dagen innan julafton så att vi barn fick klä den kvällen före den stora dagen. Jag brukade gå och snusa på den, som för att riktigt andas in julen och ta in att det snart var julafton, den dag man som barn hade väntat så länge på.

Det är något speciellt med dofter. De kan framkalla minnen från långt tillbaka i tiden och väcka saker till liv som vi kanske trodde att vi glömt. För mig innebär julen många doftminnen. Dofter som återkallar stämningar och stunder jag minns från när jag var riktigt liten. Då, innan det gick att sätta ord på saker och ting, innan jag var så stor att jag kunde forma berättelser, så

fanns dofterna där som minnesmärken. Till exempel minns jag tidigt doften av den varma vänliga stämningen vid årets pepparkaksbak i köket hemma hos mormor. Den söta värmen från ugnen och de knögligt formade pepparkakorna som vi barn så omsorgsfullt hade gjort. Så glada och nöjda över att kunna vara med och skapa något så fint och gott.

Nejlikorna som vi stack i apelsinerna för att hänga i fönstren hade en annan doft. De hårda nejlikorna, som nästan skar in i våra ömtåliga barnhänder, de doftade lite kärvt. Då gillade jag bättre tonen från julskinkan när den togs ut ur ugnen, färdiggriljerad för provsmakning. Inget smakar väl så bra som färdig julskinka, varm när den först tas ur ugnen.

En annan doft som jag gärna påminner mig om för att känna julstämning, är doften av smält lack. Jag och mina syskon brukade alltid sätta lackstämplor på våra paket, trots att vi redan tejpade igen dem väl, bara för att det såg så vackert ut på paketen, och för att det var så roligt att pyssla med stearinljus och lack några dagar innan julafton.

Ja, julen har många dofter. Säkert doftade det mycket även den allra första julen där i Betlehem. Antagligen var där dofter som inte var så vanliga att känna runt en nyfödd baby. Där i stallet doftade det antagligen gott av hö. Djuren som fanns därinne bar säkert med sig sin doft, varm och hemtrevlig, kanske också lite från. Jag hade gärna stått där och andats in dofterna av den allra första juldagsmorgonen. Doften av det enkla och det rena, platsen där Gud själv valde att låta sin son födas till världen på enklast tänkbara vis. Världens frälsare, universums kung föddes inte i ett praktfullt palats. Han omgavs inte av doften av konungliga parfymer och smordes inte in i dyrbara oljor där han föddes. Istället valde Gud att identifiera sig med det anspråkslösa och det fattiga, så långt bort från det som till ytan sett borde varit praktfullt nog för att passa en kung. Gud valde att identifiera sig med dig och med mig, med oss vanliga människor. Gud gjorde sig oberoende av yttre praktfullhet och den doft av rikedom som hade kunnat anstå en kung. Istället var det i ett vanligt stall som Guds son kom till världen med bara en fattig djurkrubba till säng, omgiven av den enkla, okonstlade doften av färsk halm.

Rebecca Jaehnke

Församlingspräst i Kila

AB JK:s Måleri

Stora Backa, Övre Träcka
Utför allt inom branchen
mail: l.takman@telia.com

070-382 83 42

Lars Takman

Vad händer i kyrkan under jul- och nyårshelgen samt i januari?

Här kommer lite hållpunkter:

25 december är det julotta i kyrkan kl. 7:00 som vanligt. Kyrkokören, Gunnar Imberg och Martin Rhodén medverkar. Rebecca Jaehnke har julottan i Tveta kyrka.

31 december är det en stämmingsfull nyårsbön kl. 17:00. Rebecca Jaehnke och Peter von Essen medverkar.

8 januari är det gudstjänst och kyrkkaffe kl. 11.00. Carlo Nielsen och Martin Rhodén medverkar.

15 januari kl. 18:00 är en fin julkonsert av Kila och Gillberga kyrkokörer. Rebecca Jaehnke och Martin Rhodén medverkar. Samma konsert har varit i Gillberga kyrka den 16 december.

29 januari är det ekumenisk gudstjänst i Torstensbyns missionshus kl 15:00. Servering.

Rebecca Jaehnke och Martin Rhodén medverkar.

Övriga återkommande aktiviteter:

Barnkören (Kila, Gillberga och Tveta) och Kyrkansbarntimmar/Öppna förskolan har uppehåll över helgerna men drar igång igen senare i januari.

Kila kyrkokör har normalt övning på tisdagkvällar kl.19.00. Martin Rhodén leder kören.

Församlingskåren träffas ca en gång i månaden och planerar för dagträffar. Dagträffarna har varit väl besökta under hösten.

Har ni besökt pastoratets hemsida?

<https://www.svenskakyrkan.se/sa-flepastorat>

Under fliken ”Gudstjänst” finns alla pastoratets planerade gudstjänster några veckor framåt. Här finns också kontaktuppgifter till präster, kyrkomusiker m.fl. samt mycket mycket mer.

Varmt välkomna att vara med på gudstjänster samt i Kila kyrkokör, barnverksamheten och församlingskåren!

Kila församlingsråd/ gm Kajsa Brandt

Vi förstärker i området

Andreas Olsson

070 – 512 43 52

Andreas.olsson@vvds.se

VVDS

Botanister på Harefjorden

Det är kanske inte så många som känner till Värmlands Botaniska Förening, så en kort bakgrund kan vara på sin plats. Vi är en grupp botaniskt intresserade som allt sedan 1980-talet har inventerat bit för bit av Värmland på kärlväxter (blommande växter, gräs, ormbunkar m. m.). Målet är att ge ut en flora över Värmland, det vill säga en bok som beskriver Värmlands växtvärld, var olika växter finns i landskapet, både vanliga och ovanliga. En viktig del i detta är att se hur växtvärlden har förändrats - där har vi ett bra jämförelsematerial i den Värmlandsflora som Fredrik Hård av Segerstad gav ut 1952. Hårds flora bygger på iakttagelser från första halvan av 1900-talet.

Inför årets säsong hade vi konstaterat att Harefjorden var en av våra "vita fläckar". Vi hade bara inventerat lite kring Kila kyrka och vid Djupviken. Så vår plan var att försöka få tag på en båt att låna eller hyra för att råda bot på detta. Jag kontaktade Tomas Janson, som bor nära Kila för att höra om han hade något tips. Efter att han kollat lite rekommenderade han mig att höra med Morgan Jaresjö i Kilas Hembygdsförening. Och det visade sig att

Hembygdsföreningen gärna ställde upp, inte bara med båt utan också med förare.

Så den sista lördagen i juli dök fem botanister upp på parkeringen vid Kila kyrka. Arne Berg mötte oss vid bryggan och hade tagit med två båtar. Pär, Owe och Jan tog den mindre

Botanisterna Owe, Pär och Jan tillsammans med Arne Berg på bryggan vid Kila kyrka, Maj-Britt sitter redan i båten.

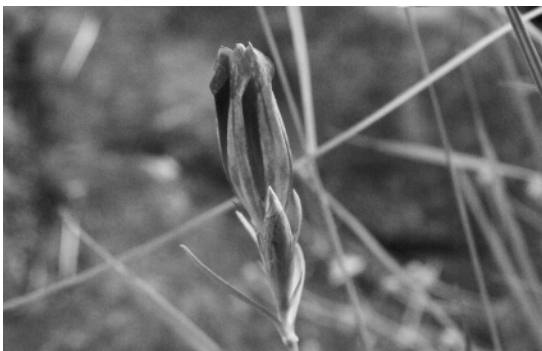
båten och satte kurs mot Dösslingen, där man för cirka hundra år sedan funnit blomvass och sjöranunkel. Arne, Maj-Britt och jag satte oss i den andra båten och började med att besöka de små öarna närmast kyrkan. Många av de ovanliga växter som man funnit vid Harefjordens stränder för 80 år sen eller mer växte där för att markerna betades eller sköttes med slätter på den tiden. Så när jag klev runt Gräsholmen, var jag inte särskilt optimistisk, den lilla ön är ordentligt igenvuxen och det verkade bara finnas vanliga arter. Men när jag kikade in i en liten glänta på öns nordöstra sida fick jag syn på en djupblå blomma - och förbaske mej - det var klockgentiana! Det var väldigt oväntat, klockgentianan är en växt som hör ihop med det gamla odlingslandskapet. Den finns bara i sydvästra Sverige eftersom den inte klarar klimatet i övriga landet; i Värmland finns den bara vid Glafsfordens och Harefjordens stränder. Och för vår exkursion vid Harefjorden var klockgentianan en av de mest "högrankade" sällsyntheterna att söka efter.

Annars ägnade vi nog större delen av tiden till att inventera öarna och stränderna från sjösidan i norra delen av Harefjorden. "Inventerandet" från båt gjordes delvis genom att raka efter botten med en kratta och se vad vi fick tag på. Arne undrade nog vad jag höll på med, och för att vara ärlig fann jag inte mycket med den metoden. Överhuvud taget kunde vi se att stränderna vid Harefjorden till stor del vuxit igen med vass och annat (i

alla fall i det område vi hann med) och att många av de ovanligare arterna som fanns här tidigare inte går att finna längre. Men ändå fann vi som sagt klockgentiana och även en del andra ovanligare arter som pilblad, strandviol och rosenpilört. Gänget i den andra båten fann också några rariteter som vattenmärke och rödlänke. Blomvassen hade de däremot inte lyckats finna i Dösslingens vasshav.

Vi fann sen klockgentiana också på Björkåsholmen, på Ormön och på Hundholmen (enda platsen i Harefjorden där den setts tidigare under vår inventering). På alla dessa lokaler fanns bara ett fåtal skott, vilket betyder att risken är stor att den kommer att försvinna om inget görs. Att den överhuvud taget finns kvar kan nog bero på vattenståndsväxlingarna och isens nötning i strandzonen. Marken vid klockgentiana-lokalen på Björkåsholmen verkar hållas öppen av sommarstugeägarna där. Men det vore önskvärt med åtminstone röjning på de andra lokalerna också. På lång sikt är ju naturligtvis bete det bästa vilket väl är svårt att få till på småöarna, men på Kilaön - Ormön kanske? Det skulle även gynna många fler växter och andra organismer som är på väg att försvinna.

Vi i VBF tackar varmast för den hjälp med båt och guidning vi fått av Arne, Morgan och Kilas Hembygdsförening! Vi har lite tankar på att inventera också Summeln och Sjönsjö framöver, så vi hör förmodligen av oss igen.

Klockgentianans blomma, fotograferad på Hundholmen.

KILA BYALAG

Svenska Gärdar

Säljer och värderar gårdsegendomar över hela landet

www.svenskagardar.se

Säffle 0533-10410

Nyinflyttade födde

Andreas Nyman

Stora Backa Ljungsberg

Evelina Byberg Elvborn och Rickard Silensjö

Kållerud 20

Kila Byalag

hälsar dem

hjärtligt välkomna

Födde

Välkomna Clara 17-10

Dotter av Caroline Lindgren och David Börjesson
Sandbol Mon

Jag önskar dig
en God Jul
och ett
gott nytt år

www.imjore.se www.kreasand.se

*Nu utökat El-
sortiment*

BYGGHANDEL AB

-ALLT FÖR BYGGET-

Byggmaterial med de rätta priserna

Vi erbjuder ritservice vid om- & tillbyggnad, kök m.m.

I vårt sortiment hittar du: virke, skivmaterial, plåt,
isolering, köksinredning, el, fönster & dörrar,
cementprodukter, armeringsmaterial, uterum, vvs,
dränering & avlopp, duschkabiner

Braskaminer & Spisisarser

Öppettider: måndag - fredag 07.00 - 18.00 lördag 09.00 - 12.00

Avelsäter 4 661 94 SÄFFLE

Telefon: 0533 - 601 50

www.jlb.se mailadress: info@jlb.se